

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS
SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenként háromszor: vasárnap, kedden (féltven) és csütörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 óratól 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

helyben házhöz hozva:
Egész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre . . . 2 „

Hirdetéseket és nyitleri
közleményeket a kiadóhivatal
másokért árjegyzék
szerint számítjuk.

Kiadó hivatal:

Nadasek, Muzsik és Párlits
könyv- és könyvnyomdai
a városház-palotában, hová
az előzetesek és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 9 frt — kr.
Fél évre . . . 4 „ 50 „
Negyedévre . . . 2 „ 25 „

Hirdetéseket lapunk
számára a fővárosi valamint
minden nagyobb külföldi
hirdetési irodák elvállalják.

Szerkesztőségi iroda:
Sötét-utca s esendes-utca
sarkán, Hofeneder-féle ház-
ban, hová minden a lap szel-
lemi részét illető közlemény
küldendő.

Bármentelen levelek nem
fogadtnak el. Kéziratok
nem adóznak vissza.

Sajtó-ügyi viszonyok — a vidéken.

Említettük egy ízben a „B. K.” ajánlatát a sajtó-ügyi viszonyok rendezésére a vidéken; az szerkesztői kamarák felállítását vélelmezti, egy másik ajánlattal a „Sz. K.” áll elő, mely a nem politikai lapoknak is kauzió általi biztosítását tartja szükségesnek. Foglalkozunk mindkét kérdéssel. A mi a szerkesztői kamarák felállítását illeti, az eszmét szép- s még inkább célszerűnek, mint kivihetőnek tartjuk. Egészen új sajtó-törvények alkotását tenné az szükségessé. Eltekintve attól, hogy egy szerkesztői kamara szervezetét egyelőre elképzelni sem tudjuk, meg vagyunk róla győződve, hogy mint minden kamara, úgy az is csak tagdíjainak beszédében lesz buzgó, de hivatást betölteni nem foghat. Egy egyszerű példa meggyoz arról, hogy a hirlapiró-kamarák eszméje nem életrevaló. Itéljen el pl. ez a kamara egy tekintélyes vidéki lapszerkesztőt. Fossza meg szerkesztői jogát! Nem absurdum ez? Megfosztani valakit olyan joggal, melyet neki nem mi adtunk. Az állam is csak azon jogoktól foszthat meg, a melyekben bennünket részesített. Olyanforma volna az, mintha az állam meg akarna valakit fosztani az ő tudományától, az ő diplomájától. Égbekiáltó igazságtalanság volna valamely íróat eltiltani attól, hogy írjon.

Természetesen, ez a mai viszonyok között nem is lehetséges.

A másik idea, hogy a nem-politikai lapok kauziót tartozzanak letenni, nem volna egyéb, mint a hirlapírásnak bizonyos vagyoni előnyhöz való kötele.

Ez esetben tán nem volna proletár-író (de csak nagyon is t á n!) ellenben léteznének kauzióval ellátott lapok, melyek azért ép oly kevésbé tolténének be hivatást, mint a kauzió nélküliek.

Azért, hogy egy lap kauziót tesz, még nem biztosít arról senkit, hogy tisztességes lesz. Ott a „Függetlenség.” Kell-e annál mosdatlanabb száju újság? Hiszen az érdekből a legszentebbet is sárral dobálja? Pedig van kauziója.

Nézetünk szerint sem az egyik, sem a másik eszme nem életrevaló. A közönség az, mely hivatva van a lap szellemét megítélni s vagy méltányolni, vagy megvetni. A közönségnek kell megítélni a lapot, nem pedig a kamarának vagy az esküdtzéknek.

Ha a közönség ostentatíve nyilvánítaná valamely lap elleni ellenszenvét, annak nagyobb hatása volna, mint bármely más tán vagyoni csapással járó ítéletnek.

Minden olvasó-közönségnek olyan szellemi tápláléka van, a milyen szellemi niveau ó emelkedni tudott.

Culturbölcseleti vázlatok.

Írta:

SCHMITT JENŐ.

(Vége.)

Ezen eredeti naiv szemléletnek, a mint az itt felforró, nem halványult még el az isteni a későbbi tulvilági árnyképpé; ezen eleven érzelmi alap nem oszlott még fel a theologia gőzében és füstjében vagy elvont színtelen és iztelen észreligió, a modern rationalismus alakjában, a melynek valóságossága csak amaz eredeti eleven religiónak halvány árnyképe, hanem előttünk áll ama universalis, isteni érzékiség véghetetlen, megmérhetetlen bőségében és életteljességében, a mely gigantikus alakban, mint a melyek felé kiemelkedő Hymalaya, véghetetlen gazdagon mint Indiának a nap hevében és égi harmatban felcsirázó természetpompája, fényesen, mélyen és határtalanul, mint a tropikus nap által megvilágított indiai tenger tárult fel a Védák és a Ramayana korszakának.

Valamint ama korszakhoz az isteni nem volt

természetfölötti, úgy nem is volt emberfölötti lény, oly értelemben, mintha az ember valamely tulvilági lény despotikus önkényének feltételül áll volna vetve. Az eredeti érzékiség ezen világosságában felderítettnek minden religiók és minden filozófiák útjai. A cultura nagy folyamát — a mely évezredekkel át vonulva oly annyira megvárósodott — látjuk itt, miként ered kristály tisztaságban a természet és érzékiség örökké friss forrásából. A régi India tisztában volt az iránt, a mit Feuerbach Lajos évezredek után minden religióról bebizonyított: hogy az ember teremtéi isteneit.

Mi kölcsönöz az érzelmi profán dolognak ily universalis, isteni, véghetetlen jelentőséget? A lelkesedés felvilánása, az ember teremtő képzelgeténekek működése azon legfőbb hatalom, a mely az isteneket létesíti, a mely még az istenek felett is áll. Azért tulajdonít a régi India az imádságnak és hymnusnak oly végtelen varázshatalmat. A magányban, évezredekkel át emelkedésbe mélyedett Vicramitra hatalma első menekülnek az istenek a Ramayana előadásaként Brahma-hoz a legfőbb istenhez, az imádság istenéhez és mondják: „Meggvárva vannak a terek mind, és semmi sem mer mutatkozni; a tenger hullámai vadon zognak; a hegyek inognak; a föld kerekégre reszdek; a szelek fuvalma megállott; az emberek istentagadóká válnak; a nap elveszti világosságát azon fény előtt, a melyet Vicramitra terjeszt. Mentés az istenek országát oh ur, mielőtt a hármias világ az enyészet tüze által felemészteszik.”

A szemlélet ezen lelkes emelkedettsége felett nem ismer hatalmat az indiai hitrege, Az isten universalis érzelmi lény. De az érzékiség ezen universalitásához való felemelkedése létesül az emberben, annak költői és vallásos lelkesedésében. Látjuk miként fejlődnek ki maguk az istenek a teremtető phantazia ezen lángjaiból. Ezen lelkesedés lehelete életük lehelete, az emberi kebel bölcsőjök, az emberi kebelben tápláltatnak ok, nőnek nagyra, azon menyet és földet átható hatalommal. Valóban nem hiu durva családások és pusztá mesék ezen isteni regék! Sőt azokban valóságos az emberi szellem létesítő hatalma, dicsősége és universalitása

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

Téli hangok.

Tudj! Isten mért? de most a tel
Sem olyan már, mint azelőtt; —
Ha meghal is a természet,
Ki sem borít rá szemedet.

Mint koldusnak, kinek ágyát
Kerülte a részvét keze,
Nyitva maradt (nem hunyta le)
A kihalt föld forrás-szene.

Pedig, míg az be nem zárul,
A halottnak nincs nyugvása,
Fol-fol fakad egy-egy virág. —
Száve végső dobbanása.

És a madár is feleli,
Hogy alatta pusztá az ág,
A nap fényes sugarában
Megzendíti oromlatát.

Oh, hogy örül, milyen halás,
Azért a kis napsugárért,
Ablakomból úgy elnézve,
Hogy ringatja piciny testét.

Feleli a természetnek
Hosszu, kínos halálát,
Verőfényben nem rettegi
A dermesztő tel hatalmát.

Dalol, dalol reményesgről,
Szerelméről, boldogságról, —
Kinnak, teinek elmulása —
Órom — s tavasz — fakadásról.

Édes érzés kél szívemben,
Sajtlemondás, szép reményiség;
Hogy e kinek veget érnek
Egykor — s boldog lehetek még!

Winternitz Irma.

Boldog új esztendőt!

Írta Müller Róza.

(Folytatás.)

Az eljegyzés után a menyegző következett, és Andor egészen az oltár mellé állott, hogy jelenlétével az esküvő ünnepélyességét megvárja. Ezt Hétfalussy gróf látta és különben is bosszualló természeti lévén, határtalan gyűlöletre lobbant immár legyőzött vetélytársra ellen.

Adrienne mindebből semmit sem tudott; ő csak saját boldogtalanságával volt eltelve, melyről azt hitte, hogy úgy sem fogja sokáig túlnéni. A mézes hetek rá nézve valóságos pokoli napok voltak, és csak nagysokára tudta magát helyzetébe beelőlni.

Egyszer egy fényes elite-bálon találkozott Andorral, a ki őt egy négyesre fölkerítte. Adrienne elfogadta, nem is gyanitva, hogy ez férjére nézve mily végzetlenség lehet. Azután észrevette, hogy férje haragosan Andorra támadt, mire mindketten eltávoztak.

Pár hétre rá férje halott volt. Bármennyire közönyös legyen is egy nő férje iránt, az ily gyászvet megrendíti lelkét; Adrienne igazán szívből gyászolta férjét.

A ravatalnál hosszan zokogott. Midőn vegre fölemelte fejt maga mellett Andort pillantá meg. A fiatal ember szokatlanul halvány volt; mintha a gyász őt is súlyosan érte volna.

Halkan szólt Adriennehez:
„Őn boldogtalan nemde? Boldogtalanságának én vagyok okozója.”

„Hogyan?” fordult hozzá Adrienne kérdőleg.
„Ah! azt soha sem fogom önnek elmondhatni.”
Adrienne e szavakat mélyen szívbe véste, s midőn a gyászhat elmulott, magához hívatta Andort.

„Tudnom kell — így szólt, mért kelle férjemnek ily korán elvesznie. Ön bizonyosan mindent tud; oh míg el nem mondja nekem az okot, addig nem lehetek nyugalmat.”

Andor azt válaszolta: „Nincs jogom önnek bármit is elmondani férje haláláról; azonban kötelességem lesz a jövő év első napján megfejtieni a titkot, melyet maga férje bízott rám.”

„A jövő év első napján! . . . Ah, mily messze van az még. Tehát odáig semmit sem tudhatok meg?”

„Nem asszonyom, odáig nem is szabad találgosnunk; el fogok utazni, s csak a jövő év első napján jelenek meg ön előtt, hogy teljessem feladatomat.”

Andor távozott. Azóta az év körülfordott és Adrienne türelmetlenül számolta a napokat, melyek multával az új év hajnala fog reá virradni.

Mennyit gondolkodott arról, amit Andor mondott vajjon mily titkot fog fölfedezni?

Százféle lehetőséget elképzelt, melyek mindannyian csak egy czélponthoz vezettek, t. i. Andor szerelméhez. Bizonyosan összefüggésben van férje halála azzal a báljelenettel, mely után mindketten gyorsan távoztak.

Egy bizonyosnak tetszett Adrienne előtt: hogy Andor még mindig szereti.

Számaltanszor elmondta Anikónak is, ki bár szo-

áll előttünk és csak azért válnak azok az akkori kor embere előtt oly végtelen becsessé, dicsőítetté, szeretetté és imádtatá

„A hajnalpírt fényesen felébreszti Agni“, így hangzik a Rig-Veda egyik himnusának részlete, „mint pap, mint szent énekek vezére; — az ajtatosak által meggyújtva megnyitá a megérkező isten a sötétség kapuit. És Agni felöltött a dicsőenkek folyán, az énekek éneke és mondása által, az áldozat gazdag szemléletét kedvelve világít ő mint hirnök a fényben. Az emberek lakáiba van helyezve Agni a vízek fia, jó barát, a ki mindent teljesít szokás szerint, és az égig felér ő szeretete és dicsőségre méltóan, a dalok kedvelt éneke. Felvillanván Agni Mitra (világosság), mint pap és mint a lények felismerője Varuna és Mitra (lég és világosság; jó barát és szolga és tevékeny háziur, a folyamok és a magas hegyek barátja. A madár kedves lábát megövyá ő a hurokától és a nap utját övyá ő buzgó törekvéssel és a himnusz és az istenek körét övyá a hatalmas.“ (Rigveda III. 5.)

Még nem ölti itt az univerzális érzéskész belsőbbi zarnok érzékiföltött hatalom színeit, még hiú maradt egyszerű érzéki alapjához. A tűz az ember teremtménye, a tűzheny felhobog az mint az embert szolgáló hasznos, kedvelt lény. De ezen egyszerű érzéki jelenség, az ember belső mindenségének szemléletébe vonva, maga is univerzális lény színében tűnik fel. Agni az emberek gyermeke, barátja, szolgálója, családi életük kedvelt társa, — de egyuttal mindent betöltő és mindent átható hatalom, a mely ott világlik a menyek magaslatain, ott nyugszik a földnek melyében, elrojtózik a vízekben, hogy azokból mint villám teremjen elő.

Felvilan az áldozatnak faiban és a zivatartan, megövyá a madár lábát és megövyá a napot utjában. Semmi sem nagy előtte és semmi sem esekely. Minden lényekben lakozik ő, mert hisz ő minden magasság és minden mélység! A legmagasztosabb, a szellemi lény utolsó alapjában csakis az ő tevékeny érzéki lényege és a legesekélyebb, a legegyszerűbb is megdicsőítését találja elválhatlan mindenségének megvilágításában. A régi India hoskölteménye, a Ramagana valóban „a környületnek és szeretetnek ama véghetetlen folyama“ (J. Michelet) ama végtelen szelidség kifejezése, a mely minden lényeket beaso rokonságban egyesíti, a mely minden lényeket testvértüti, a mely az emberi lényt hiú fejuvalködöstől, minden szűkkelüti önész szenytyelő, minden bornirt és megalázó aristokratikus kizépedéstől, — mindazon haszontalanságtól és alávalóságától tisztára mossa, a mely az évezredek során át felhalmazódott. Rama az emberi alakban megtestesített Visnu isten a jó emberekkel és a jó állatokkal szövetkező, harezra indul az óriások ellen, a hatalmáskodó önész ezen képviselői ellen, felszabadítandó az embereket bilincsküblől, és a gyakorlat után megoleli az emberi alakban élő isten a majmot, Hanusmant, — az embernek a természet minden lényével való testvérséget tüntetendő. Nem halmozódott fel akkorában még amaz isteni címek sokasága, melyneki fogva az „isten által választott lény“ az ember fejogositva érezte volna magát

természetet és emberiséget lábbal taposni, és kitűnőségének, kiválóságának, isteni kegyelmének és képmutató alázatosságának képönyévi fejének írt és szívének szűk voltát palástolni. Az ember minden léthen és életben látta saját életét, saját létének és életének lehetélet érezte az állathan, növényben, még a szervesetlen természetben is. Lényege nem volt még bornirt önöz lélek tárgyába berekesztve. Nem! Saját lényének lehetete áthatotta az unversumot. Ő egybe van szove vele bensőleg rokon mindenségbe, testvértüti minden lényekkel. Ezen nézet véghetetlenül szelidebb, fenségesebb, szabadabb és tágabb, mint a „keresztüny“ aristokratikus képzéleg bornirt hüisága. Egyszerü az és nagy mint a természet és benne oldódnak meg a szellemiség legmelyebb titkai. Megövyá minden lény szabadságát, öntevékenységét, minden lény végtelen becsét és még is egyesit mindent végtelen szeretetnek kötelével. Ez az ő egyszerű világos természet-alap, a melyből minden cütura, minden emberiség, minden gondolkodás és szeretet veszi eredetét, és kifejtett alakjában egyuttal az utolsó eredmény, minden tudomány legmelyebb titka és minden művelődés végezője. Ez képezi egyuttal az indiai istenség lényegét: „Agni! mindent tápláló, teljesen látó, alig zálelve, betöltő a lényeket mind és világokat (Rig-Veda III. 3.) „A szentnek, a ki a vízekben messze sugárik kimondhatatlan isteni fényben, csak elágazási a többi lények“ (U. S. II. 25.) „Csak egy a sokfélekép felvillanó Agni, a nap csak egy, a mely hatalmas mindenek felett, csak egy hajnalpír sugárik keresztül a mindenségben, ezen egy az, a mely mindenekben alakította önmagát.“ (Rig-Veda. Val. 10.)

A „Duna“ cs. kir. szab. osztrák biztosító-társulat helyzetéről.

A biztosító társulatok versenye egymás közt és a közönséggel szemben eléggé ismeretes. A vidéki biztosító közönség azonban nincs kelőten tájékozva az iránt, melyik versenyző társulatnak adja az előnyt, mely intézetnél biztosíthat teljes bizalommal és melyiket kerüljön, még ha a legesabosabb ígéretekkel is igyekszik ott halózába foni. Köztudomásu, hogy ez ügyben a hájsza már annyira ment, hogy a vándorügynökök és az ezek által eszközölt tulbiztosítások arra kényszerítették a kormányt, hogy a tudomására jutott visszaélések mikénti meggátálása céljából, enquettoet nyisson meg a kereskedelmi miniszterumban.

Mint helyi lapnak kötelességünk ez irányban közönségünknek lehetőleg támpontokat nyujtani és felvilágosítást adni az egyes biztosító társulatok tényleges helyzetéről, hogy a tájékozatlanok ne bízzák vagyonukat, esetleg községek vagyonát megbizhatlan társulatra, hanem biztosítsanak belföldi magyar társulattal, vagy feltétlenül szeplotlen híru külföldinél, mely öszinte bizalmukat, valóban reális kezeléssel viszonzni képes.

A „Duna“ biztosító-társulat helyzetéről, mely megnyekben is működik, a társulat m. évi szept.

30-áig terjedő, saját üzleti kimutatása alapján a „Magyar Pénzügy“ pénzüzeti és biztosítástügyi fővörös szaklap a következőket közli, mit oly megjegyzéssel veszünk át, hogy a társulat felviágosításainak, az audiator élvezet híven, mindig szivesen tért nyitunk lapunk hasábjain.

E társulat közelebbi szeptembei üzleti kimutatása az 1882. január—szeptember hónapokról, az ez idei zárműleg igen kedvezőtlen előjelenségek telkintheto. Az életbiztosítási szakmat kivéve, a többi üzleti ágak nem a legszerencsésebb eredményrol tesznek tanúságot.

A tűzbiztosítási ág díjbevételei az 1881. évről fenmaradt díjtartalekkal együtt 2.000.846 frtot képviselnek; ez összeleg visszbiztosításokért 997.688 frt fizetett, úgy, hogy az intézet pénztárai részére tényleg csupán 1.003.158 frt maradt. A fizetendő tűzkárokat tartalékba helyzetett brutto 1.242.878 frt, mely összeleg a visszbiztosított értéket levonva, az intézet saját számlájára 376.435 frt esik. A mult évi szeptember 30-iki üzletkimutatáshoz viszonyítva, a visszbiztosítás levonásával 7850 frt díjbevételei többletet szemben, a károk szaporodása 79.529 frttal, konstatalható. A különbözet, melylyel az 1882. évi kimutatás kedvezőtelenebb, tehát 71.679 frt.

A jégkár biztosítási üzlet díjbevételei csak 384.801 frtra rugtak, ebből 245.489 frt törlés és visszbiztosítás címén levonandó, úgy, hogy az intézet tényleges bevétele csak 139.312 frt volt. Jégkárokat tartalékba helyzetett brutto 870.000 frt, mely összeleg a visszbiztosítási részletek levonása után valószínűleg 200.060 frt marad a társulat terhére. A mult évi szeptember 30-iki kimutatással szemben a jégkár-biztosítási osztály, a visszbiztosítás levonása után, 764 frt díjbevételeitöbbletet és a károsszeg növekedést 54.950 frttal mutatja ki. A különbözet, melylyel az 1882-iki mérleg kedvezőtelenebb, tehát 54.186 frt. A mennyiben az 1881. évi jégbiztosítási üzlet is jelentékeny veszteséget eredményezett, a folyó évi deficit esetleg igen jelentékeny összege nöheti ki magat.

A szállítást biztosító üzlet díjbevételei az 1881-dik évről fenmaradt díjtartalekkal együtt 213.854 frtot eredményezett; ez összeleg levonandó visszavont üzletek és visszbiztosítás címűn 111.181 frt, úgy, hogy az intézet számlájára csupán 103.672 frt marad. Szállítási károk címűn tartalékba helyzetett brutto 114.101 frt. A visszbiztosítási részletek tekintetbe vételével az intézet számlájára mintegy 54.583 frt károsszeg irányozható elő. A mult évi szeptember 30-iki kimutatással szemben a szállítást biztosító üzletnél a visszbiztosítás levonása után 1859 frt díjbevételei többlet és a károsszeg szaporodása 13.068 frttal konstatalható. A különbözet az 1882. év terhére tehát 11.209 frtot teszen.

Az életbiztosítási osztály állaga 1882. szeptember 30-an 14.496.063 frt tokét képvisel. A díjbevétele 309.849 frtra rugott. Eredékes biztosításokra tartalékba helyezendő volt 145.760 frt. A visszbiztosítási részletek levonásával azonban csak 139.760 frt esik ez összeleg az intézet terhére.

baleánya, mégis valóságos titoknokta volt, hogy jöve éj elején öljő Andor, az ő szívenek első szerelme, és akkor olyan titoktól fog fölledezni, mely bizonyára egész életére nézve döntő lesz. Aniko szíatén osztozott urnoje túrelmettségében, mert ő is kéreto talált, a ki azonban csak úgy vehette elő, ha a családi élthez nemcsak szerelmét, de bizonyos hozományt is visz. Aniko ezért urnoje kegyeit iparkodott einyerni, mindezeig kétes ereményei. Most megjött az új év s midon boldog új esztendő kivanva, a grófnő szobájába lépett, nem keveset reménykedett abban, hogy a jó kívánság fejében a rég vart jutalmat is einyereni.

Mint tudjuk, azonban Adrienne Andor titkától tette függő Aniko boldogságát is.

Aniko tehát maga is epvedé várta Andor jöttét s magában atkozta urnoje szeszélyét, mely hiú szolgálatai daczára is, egy idegen férfi magaviseletére fektette az ő jovojét és boldogságát.

Végre megjött Andor: mintegy huszonnyolcz éves fekete szakáll, sötét szemű, egyszerű magaviseletében is bizonyos nemességét eláruló, szelid, nyájas modorában peng jószívűséget bizonyító egyén, a kinek megjelenését Aniko sokat várhatott.

Hát még Adrienne?

Közében virágcsokor volt, valószínűleg illó kúdréteül az új évi köszöntésnek. Aniko bejelentte őt, s midon észrevette urnoje arczán az órom hírtelen kigylüldt pírját, csaknem bizonyosra vette, hogy ezuttal a rég vart hozomány kitélik.

Andor a szobába lépett s fészeken meghajtva magát így szölt:

„Boldog új évet kívánok“ s ezzel átnyujtá a csokrot. Adrienne megköszönte a szives kívánságot, ellopelve felindulását, helyel kindlta. Andor nyugotlan állt le, arca komoly volt, egész lénye azt látszott mutatni, hogy egy innepélyes jelenet fog itt lejátszódni.

„Emlékeznék ferj asszonyom, hogy megígértém önnek e napon ferje haláláról a titok fátólyát fellebbenteni.“

„Hallgaton önt uram“, válaszolt Adrienne.

„Törédelmes vállomást teszek; a titok vállomásoknak kútrje. Mi szeretünk egymást, de ön asszonyom, daczára annak, más leve. Nem veszem rossz néven, mert hiszen úgy mondja Arany János Toldy szerelmében:

„Oh a leány sorsa csupa kénytelenség.“ Nem úgy azonban a férfi. A férfi ura akaratának s az akarat ura a sorsnak. Szerettem önt s elhatároztam, hogy vagy birni fogom vagy meghalok. Egyedül vagyunk, szavunkat senki sem hallja, ön nem árulhat el engem, én nem árulhatom el önt; legyen nyugot és legyen hideg vér, ha netán elyot mondának, a mi gyengéd idegzetere nagyobb hatással lehet. Emlékeznék fog ama napra, melyen ferjével a bából eltávoztunk, mivel ő rossz néven vette, hogy egy négyest önnel táncoltam. Ferje parbjára hitt ki és én elfogadtam, azonban megvalom, soha sem volt kezemen kard vagy pisztoly. Amerikai parajt ajánlottam, hiszen az helyzetemben a legkivánatosabb vala, mert vagy halálba visz engem s ezzel megemnt kínaimtól, vagy megöli őt, s még én is boldog lehetek. Ő elfogadta ajánlatomat, s mit gondol asszonyom, ki húzta a fekete golyót? Talán ő? Nem! Én.

„Igen asszonyom, a fekete golyót én húztam s mégis neki kellett meghalnia. Azért jöttem, hogy elmondjam, mint történéhetett ez.“

„Elhagathatnám ön előtt, de egy titkos hang azt sugja fülemben: „mindent meg kell mondandó“, azonki-vül haladóki ferjének tett ígéretem kényszerít rá. Azon napon, midon meg kellett volna halnom, szaszor is homlokomnak szegyeztem a pisztolyt, midannyiszor bátoritanul hanyatott alá karom, nem volt eröm megfosztani magamat az élettel. Éjtel körül lehetett az idő. Magamhoz vettem pisztolyomat. Idejöttem ferjét felkeresni. Szerült a palotába jutnom; a gróf haloszbóját nyitva találtam. Eöven volt. Iróasztal mellett állt. Midőn beléptem hozzá, bezártam magam után az ajtót. Azután így szóltam hozzá: „Irgalmazzon nekem uram, én nem vagyok képes magamat életlenül megfosztani, szegény özvegy edes anyam van; egyedül támasza én vagyok. Ha meghalok, mité lesz?“

A gróf hideg vérrrel válaszolt: „Ezt előbb kellett volna megmondania, vagy azt hiszi, ha én húzom a fekete golyót, én is könyörgök éietemért? Nem uram, önnek meg kell halnia.“

„En a kétségbeesés hangján eszetelém sorsomat. Ismetelve meggyozni akartam, hogy egy szegény öreg özvegy asszony lesz nyomor és éhségnek kitéve halálommal. Azonki-vül megesküvtem hogy az esetben, ha megkegyelmez, soha sem fogom szemeimet önre emelni.“

(Vége köv.)

A múlt évi szeptember 30-iki kimutatáshoz viszonyítva, az életbiztosítási osztály, a visszbiztosítási levonása után 27,966 frt díjbevétel-többletet eredményezett a kárösszeg 8096 frttal való csökkenése mellett. A különbözet az 1882. év javára tehát 36,062 frt.

Az összeredmény tehát a következő:

Tűz-biztosítási ág	Minus 71,679 frt
Jég-	54,186 frt
Szállítás	11,209 frt
Összesen	Min. 137,074 frt

Ebből levonandó az életbiztosítási osztály többlete 36,062 frt

a jelen évi üzleti eredmény tehát 101,012 frt-tal kedvezőlembb a múlt évinél.

Ha most még tekintetbe vesszük, hogy az elemi osztályok a múlt évben összesen csupán 22,282 frtnyi nyereményt zártak, a jelen évi zármérlegnek csak kedvezőtlen prognosztikont lehet felállítani, a mennyiben az októberi és novemberi hónapokban tudvalegleg néhány jelentékeny káreset fordult elő, remélni sem lehet, hogy a kárösszeg teljesen behozható legyen. Ily körülmények között a „Duna” részvényesei, ha ugyan ilyenről általában még szó is lehet, minél szoroszebb osztalékra tarthatnak számot.

Színház.

Kedden, január 2-án „A házasság rokkantjai”. — Ismert régi francia vígjáték adattott még pedig az újberlet első számában. Az újberlet már kevésbé mondható sikerreltek. A párhelyek ugyan mind kibővültek, de annál kevésbé a zsolozsékék. Ez övejel direktorainak, hogy a második berlet által iparkodjanak új darabokat is jó személyzettel adni. — A mai előadás által ismét a petroleum-lámpák ügyét egy látszik, ez felváltva történik, a bizalom kedvéért, melylyel a gázvilágítás iránt egyesek eltelve vannak. Hat ha másszor jól fogja magát viselni. Tarjan Erzebet (Paváne) a hín, ehnyágy övezgyasszonyt tele megszokott élenk-séggel s eredetiséggel játsza. Különösen sikerült adta azt a jelenetet, midőn veje hűtlenséggel értesít. Ezer meg is tapsoltak. Dodor Etel (Ima) kis szerepében helyet állotta. Kremer Sándor (Lombi Feri) rekedt volt, de ez nem gátolta abban, hogy szerepét ne tudja s ez ismét abban, hogy e hibát kitűnő routine-jával nemleg ne leplezze. Berki (Szeiházi Pál) sem eredetiséget, sem tanulmányt nem mutatott föl szerepében. Nagyon immel-annal csinált meg dolgát. Felgőása sem volt helyes. Doló (Vidór Naej) jól maszkírozta magát, és szerepét aligha tudta, különben nem néz ide-oda olyan zavaron. — A három házasság rokkantja csupán való volt. — Három ügyes ember abból a szerepből haladtas teremt. Ok bizen nagy unalmasak voltak. Atalában az előadással nem voltak megegyedve. Jó volna, ha a rendező ügyelne kisse a szerep-betámaszra is. Hiszen egy francia vígjátékot betanulni csaknem valami nagy órdogosság!

H I R E K.

Zichy Jenő grófhoz, a ki tudvalegleg tizenkét-ézer forintot ajánlott az iparos oktatásra, Trefort miniszter a következő levelet intézte: „Méltóságos gróf ur! Minél komolyabban foglalkoznak közgazdasági állapotokkal, annál inkább érezzük azon hezagot közgazdasági életünkben, melyet az ipar hiánya kepez. Ezen hézag nem maradhat betöltetlenül — micsoda eszközök, módokhoz kell nyulnunk? Ezek sora hosszú, de nem a jelentkelembek a kelő teékenység s erős akarattal hiánya rossz szakasunk s előteletek a magyar keszitmény iránt. A kispár lassu fejlődésnek egyik oka azonban az iparos oktatás elégtelensége — s méltóságod az orszagnak jó szolgálatot tett, midőn nagylelkűleg e czéira tizenkétezer forintot szentelt. Fogadjja legmelyebb köszönetemet s biztosítom, hogy ez összeg jól fog felhasználni, mely tekintetben méltóságod tanácsait is szereztesim lesz igénybe venni. Fogadjja méltóságod tiszteletlem öszinte nyilatvasat. — Trefort s. k.”

A „Zentai Híradó” Branovacs Ignacz adópénztárnok ellen lapunkban hozott vadak velemében közli a tisztí ügyész véleményét, mely szorul-szora a következő: „Magyar Bálint városi adóvegruha által Branovacs Ignacz adópénztárnok ellen emelt panaszos ügyben a további eljárás beszűntetettik. Indokok: Az előleges vizsgálat során kiderült az, hogy a panaszteletek valótlanok s hogy azok alapos gyanura sem alkalmasak, ugyanazért legyeim vagy bünyetvöl eljárás folyamata annál kevésbe tehető, mert közvetlen érdekeit panasztevő nem szerepel s panaszos tagadásával szemben az önérdékü nyilatkozatok bizonyítékot nem kepeznek.” — Nevezett lap azon sapanakok, hogy hol keresem elégtelt a megyszerzte megürcvöl becsületesség? Ha nem elégtelt az a becsületesség, ha az erene emitt vadak hamisaknak bizonyítanak? Szomorú dolog, hogy a „Z. H.” ezt nem tartja eregtelennek!

A szabadkai vasúti főtáncos — mint meleges helyről értesülünk — ma utasost nyert a buda-szabadkai szárnyalon kireptési munkatársak megkezdésére. A munkatársok tavasszal fognak fogantva veteim-

Kitüntetés. Ö Felsége m. év december 6-án kelt legfelsőbb elhatározásával, Budai szabó Gábor 4. számú honvéd-husár-vezredbeli tizedesnek, Baján a Trubschaw-féle fűrészmalmomba dült tűzvész alkalmával tanusított kiváló magatartása elismeréséül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

F. hó 8-án lesz a közkedveltség Kolozsvárynd Rónay Karóla jutalomjátéka, mely alkalommal Dóczy „Csók”-ja adatik.

Eljegyzés. Dr. Ormos Jenő h.-m.-vásárhelyi ügyvéd m. hó 26-án jegyezte el magának Schlesinger Malvin kassaszonyt, Schlesinger M. L. bajai vaskereskedő és városi bizottsági tag művelt, szeretetreméltó leányát.

A Zentai takarékpénztár egy nagy közgyűlést jan. hó 28-án d. u. 3 órakor fogja saját helyiségében megtartani.

Pályázat ösztöndíjakra. A pénzügy-, illetőleg a vallás- és közoktatásügyi miniszterium az 1882—3. tanév kezdetétől úresedőbe jövő állambeli 26 ösztöndíj-állomásra hirdet pályázatot. Ezen állomások a következők: 1. a budai Mária-Terézia-féle 12 állomás, egyenkint évi 120 frttal; 2. a váci Mária-Terézia-féle 6 állomás, egyenkint 120 frttal; 3. a buda-váci kincstári Mária-Terézia-féle 1 állomás évi 150 frttal és 1 állomás évi 120 frttal; 4. a Koháry-féle 2 állomás, egyenkint évi 120 frttal; 5. a Verbeczy-féle alapítványnál 1 állomás, évi 120 frttal; 6. az Ottelinger-Bebekovits-féle alapítványnál 2 állomás, egyenkint évi 220 frttal; 7. a Gazy-féle alapítványnál 1 állomás, évi 160 frttal. A fentebbi ösztöndíjakat csak kath. vallású tanulók nyerhetik el, ha legalább az első gymnáziuni vagy real osztály valamennyi tantárgyát teljes elemenetelei végeztek. A kincstári Mária-Terézia-féle ösztöndíjakra kizárólag csak kincstári hivatalnokok gyermekei, a Gazy-féle pedig csak családi leszármazók tarthatnak igényt. A szabályszerűen fölszerelt folyamodványok a budai Mária-Terézia-féle, a váci Mária-Terézia-féle, a Koháry-féle, továbbá a Verbeczy, Ottelinger-, Bebekovits-féle és Gazy-féle ösztöndíj-állomásokra nézve pedig a pénzügyminiszteriumhoz, mint illetékes gartfogóhoz czimzendők s az illető tanintézetek igazgató-ságoknál a jövő évi január 20-ig nyújthatók be.

A Szabadka és Halas közti vonalrészt kiellen pusztaságán, Kelebia közelében egy orházat azaltt, mig az ör a vonalon kint volt, ismeretlen tettesek kiraboltak

Baján szomorú viszonyok uralkodhattak eddig a szabad sajtorra nézve. Mint a legújabbban megjeleno „Bajai Figyelő” írja, az ottani nyomdások egy kötelező nyilatkozatot irtak alá, melyszert: „2000 frt mond kétezer forint övadékat tartoznak fizetni azon esetre, ha Jankovich A. főispán, Drescher Ede polgármester, Cserba Ferencz albör és Szutrély Lipót urak szemelyét sértő bármely nyilatkozatot kinyomatnának, vagy a „Bajai Figyelő” kiadnák. Ezen szolgálatukért nekik — a nyomdások állitasa szerint — a városi összes munkát, tet-szűkük szerint meghatározandó díjak mellett, viszonzá-sul felajánlották.* No ha ez igaz, ennél szomorubb nyűg meg nem bilincselte le mostanában a sajtot, de szomorubb bizonyítványt sem olrastunk mostanában hasonló állásu emberekrol.

Geiger A. Mór szabadkai — zsidó — földbirtokos a szabadkai zsidó iskolák mellobi bezáratasa iránt nyujtott be indítványt a város törvényhatóságához, azért mert szerinte ez intézetek a közs. népiskolák mellett neucsek feleslegesek, de a germanisták fészkel levén, állami szempontból veszedelmek is.

A VII. izr. kerületi képviselőt m. hó 25-én Szabadkán ülést tartott, a melynek két főtárgya a költségvetés megállapitása s a kerületi tisztviselők választasa volt. Előnkbe dr. Szilasi Fülöp, alelőnkbe pedig Reitzer G. választatott meg. Az új elnök hivataloskodását amaz életrevaló indítvánnyal kezdette meg, hogy az ügykezelesi és a hivatalos nyelv ezentul kizárólag a magyar legyen. Ez indítványt a gyűlés határozatául emelte.

Rablók a lakodalmások közt. H.-M.-Vásárhelyről írják mult hó 27-rol: E hó 24-én György Mő városunkbeli fiatal kereskedő Puszta-Patkason esküvojét tartá, melyet este 7 órakor lakoma és kedélyes tánc követt. A mulatság javában folyt, mikor este 11 óra tájban, az ajtó hirtelen fölylött és két tetőtől talpig fegyveres, zord arcu marcsona ember toppant a tánczölök közé. Leirhatlan rémület támadt, különösen a nők közt. A zene elnémült, a tánc megszűnt, megfogott a szó a lakodalmások ajkain. A kellemetlen vendégek Erdélyi Gyurka rablóvezér és hat társa voltak, kik már huzamosabb ido óta garázdálkodnak a vidéken. Erdélyi látvan a roppant újdséget, mosolyogva figyelmezteté a tánczosokat, hogy csak mulassanak, ő most nem rabolni, de mulatni akar. Aztán két legényével elzarata a ket kijarat és hozza út a terített asztalhoz s fesztelenül evett s ivott, meg a volégenyt is kinálgatta itallja. A vendégek közt volt egy gazdag kereskedő, ki 50 frtot kinnit Erdélynek, ha ugyan pénzre volna szüksége, „Köszönöm, Uram! Most van elég penzem, de ha kell, majd kerék — kocson!” Ejeit után észreveletlenül tavoztak, a lakodalmások pedig mulattak tovább.

A bezdáni Casinó ifjusága saját termeiben f. évi január hó 13-án Arany János szobra javára tánczoszort rendez. Belépti díj személyenkint 1 frt. Kezdeté 8 órakor. Föföllítzések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyújtatának.

Aprópénz küldése levélben. Sokszor rá vagyunk szorulva, hogy aprópénzt küldjünk levélben. Valaki igen egyszerű, de gyakorlati módját találta fel az elküldésnek. Egy meglehetősen vastag papirosan az elküldendő pénzdarab körül kört rajzolunk; a körben két egyémet a kör közepén keresztbe metsző vonalat húzunk. E vonalak nyomán átvégjük tollkésző a papiros, úgy, hogy négy cakkot kapunk. E cakkok közé dugjuk az aprópénzt és pedig olyformán, hogy a két szemben álló cakk egyik, a másik kettő pedig a papiros másik felén tartja a pénzdarabot.

Az országos nőiparegyelet jan. 6-án tartandó táncestélyenk-próbáját a napokban tartották meg a Hungária dísztermében. Ezen próba a körmagyart gyakorlatára vonatkozott, mely a jelzet estélyen szintén szerepelni fog a mi bizonyára nem csekély vonzerőt fog az igazi szép tánc kedvelőire gyakorolni. A körmagyart igen szépen táncolták és oly tüze hozta az életüket, hogy csaknem egész bál lett a próbából. Remélik is hogy a gyönyörű társas táncot a többi bál is felveszi tuncréndbe. Na ekkor már az öregek is bizonyosan beállanak a sorba és nem egy tul tesz majd a mai elhopszászásodott fiatalokon! . . . Ohajtandó lenne, hogy a szép nemzeti táncot a vidékiek is napirendre keritենek.

Állott politurát, újból ki lehet javítani, ha 1 font faolaj, 1 font borostján köölaj. 1 font terepstin, 50 gramm lavendula-olaj és 25 gr. alkanna tinktura jól összekevertetnek s jól záró üvegben tétetnek el használatra. Ha ócska butoron az elhalmoyosodott politura helyreállitandó, (a tulajdonképeni politur- alapnak azonban épnek kell lenni) akkor azt e keverék használata kitűnően helyre állitja. (I. L.)

KÜLÖNFÉLÉK.

(Mennyit ér egy gróf!) A budapesti kir. törvszék polgári osztályánál egy érdekes per folyt le a napokban, mely társadalmi életünket élenken jellemzi. A gazdagságáról ismeretes D—y magánzó egy találcóny pénzügy-nökök, a ki különben is szolgálatában állott s kiről tudta, hogy összeköttesében áll a fiatal mágnásokkal, megbízott, hogy leányát ismeresse meg a magasabb aristokratívál, hogy valamely gróf élete párjává lehessen. D—y megígérte, hogy ezért 5000 frtnyi honoráriumot s költség megterítést fizet. Vajjon a véletlen-e avagy Fortuna istenasszony, vagy tán az ügynök ügyessége hozta-e az eredményt magával, — annyi azonban tény, hogy a pénz-aristokrata leánya hovahamarabb egy jönevű mágnás ne-jévé lön. Az apa földata kölcsön üzletét s a pénzügy-nök elveszté jövedelme jó keresetforrását, követelte tehát az 5000 frtnyi honoráriumot és 364 frt 20 knyi költséget. Minthogy az agens nem tudott semmit sem bizonyítani, perét az első formánál elveszté, de nem csüggedt s így a per a felsőbb folyamodású bíróságokat is meg fogja járni.

Zichy Jenő gróf 12.000 forintos adománya ügyében a közoktatási miniszteriumban ma értekezlet volt, melyben Trefort miniszter elnökölt. Előadó volt Gönczy Pál miniszteri tanácsos. Konstatáltak, hogy az országban 89 város van, melyben az iparos tanonczok nagy számanál fogva tanonczpéző iskolák föllálitása sürgetőn szükséges s megállapitottak, egyelőre azonban csak 30 városban fognak Zichy Jenő gróf segélyének esetleges igény-bevétele mellett új iskolák föllálitására nézve lépéseket tenni.

Miért ártalmas a fűző? Újabb időben az orvosok valódi hadjáratot indítottak a fűző ellen és egyhangu-lag abban állapodtak meg, hogy ezt a ruhadarabot ki kellene küszöbölni. Csakhogy a nők nem akarnak ám engedelni; szerintök fűző adja meg a testnek azt a „sik”-es tartását, melyért annyira kelleskünek némelyek és így bizony a tudos doktorok határozatával nem igen töröndnek sehohsem. — Most Jäger, a híres német természet-tudos mondott véleményét a fűzőrol többnyire vászonból, nem pedig gypjuszövetből készítik. A vaszon növényrostjai elpuhítják a testet, elosegiti a zsirképződést és így mintegy kényszeritki a not arra, hogy tulhúzást fűzővel iparkodjanak meggátolni. Ezzel ellentétben a gypjuszövetből készült fűzők epenséggel nincsenek káros hatással a testre, minthogy nem segítik elő a hizást és emélfogva a túlságos fűzést fölöslegessé teszik.

Hogy lesz az emberből hírlapíró? Francia lapok beszélik a következő reminiscenzenciát a nemrég elhunyt Louis Blanc életéből. Egy krajezar pénz nélkül érkezett Parisba, nem ismert senkit és így, mint kosz ma ember, arra a gondolatra jött, hogy hírlapíró lesz. Itt egy czikket, melyben megbeszélte az akkori politikai helyzetet és a kézirattal kezében egy nagy lap szerkesztőségébe sietett. Az ajtóhoz érve azonban egyszerre elhagyta

bátorsága és vonakodott meghuzni a csengetyút. Mögött-e állt egy újsághibordó, ki a habozás láttára bosszuan ráta fejt. Végre megmota a várakozást, kinyitotta az ajtót és betolta maga előtt Louis Blancot. Ez egy ur karjaiba tántorgott; ez az ur átvette tőle a kéziratot és másnapra választ ígért: — Mikor aztán Louis Blanc elment a válaszáért, azonnal ajánlottak neki állást 8000 frank fizetéssel. Azóta valahányszor találkozott a kihördővel, mindig így szólta: Ez az az ember, aki engem először előre segített.

Vigjáték az élelből. Egy fiatal ember halálosan beleszeretett egy fiatal, csinos, fekete szemű tánczosnőbe. A tánczosnő viszonzta szerelmét, s hogy egybekeljenek, nem kellett más, csupán a fiatal ember szüleinek beleegyezése. De éppen ez nem adatott meg, mert a tánczosnőnek fekete szemén és ügyes lábain kívül nem volt egyebe. A fiatal embert ez azonban nem riasztotta vissza s a szülők egy szép napon Triestből a következő tartalmú táviratot kapták: „Ma keltem egybe . . . vel, csak egy házassági ajándékot kérek tőletek, — nyugalmat.“ A távirat persze általános fölháborodást keltett, visszavonhatlan ténylén azonban szemközt; gondolkozóba estek s midőn a kalandos pár néhány havi kéjtutás után visszatért, nagy meglepetésre a legjobb fogadtatásban részesült. A jóindulat aztán sem szűnt meg, mert csakhamar tapasztalták, hogy az asszonyka minden tekintetben szeretetre méltó. Így telt el néhány hét a legjobb egyetértésben, midőn egy este a fiatal férj összes rokonait vacsorára hívta magához. Vacsora közben aztán egyszerre föláll s úgy üdvözli őket, mint nászvendégeket, nem esküvőjét nem — mint hitték — hónapok előtt, hanem csak két nap előtt tartotta meg, midőn rokonait s szüleit meggyőzte választásának helyességéről. Most következett aztán csak ámulás és rája lelkes élnzés és ölelkezés?

NOVELLA-TÁR.

Csók.

— Szomoreszki. —

Kérem alásan nem a Dóczy „Csók“-járól, de még csak nem is a Dengiéről van szó, hanem hát éppenséggel a Hákl Ferenc csókjáról, a ki lévén F—n sem több sem kevesebb, mint egy szerény néptanító, világért se hátkorkodnék a sebesszárnny Pegazusra ilye rimes jambusos „Csók“-okat elkövetni, de igenis hátkorkodott in natura egyet a szép Hídl-hadi Káti ajkára cuppantani. Ezért aztán nem hogy száz aranyal nem pálykoszoruzták, sőt ellenkezőleg hivatalból elesapták a még sok egyebet cselekedték, a miket itt elmondani ezuttal az én feladatom leendő.

Történt pedig a dolog következőképp.

F—gy vitéz községet a hetedhetországra szóló hét svábtól származott hosi unokák képezik. Erényben fölülmehatatlan, bátorságban ritka, leleményességben hírhedt, gazdagságban irigylet s csak bölcsességben némienemüképp hiányos egy nép. De a mi ezen utóbbi hiányosságot legfőképp pótolni szokta, meg vala közöttük az aldotó egyetértés és a „Halbkreuzer Journal“ . . . A vir tusnak tantoríthatlan hívei évek hosszú során át éltek arkádiai csendéletet, melyet nem zavart meg sem az alkotmányos szabadság, sem az ő és új büntető codex. És talán ezred év vihara zajgott volna el fejük fölött a nélkül, hogy a civilizizáció egyetlen atkos sugára betolakodhatott volna a joizú felhőmályba, ha nem találkozik közöttük egy beste lelkű pocsota kerülő pernehajder, a ki annyira megelégedett mind hivatali meltsógaról, mind pedig a virtusnak szent törvényeiről, hogy Hídl-hadi Káti, a laiu legszebb lányát titokban megcsókolta.

Azonban a mennyből uristen, ki jók s gonoszk fölött egyaránt igazságos pallósát villogtatja, nem engedte, hogy ez a bűn titokban maradjon s két vénasszony kepeben tele larmazta vele F—gy vitéz községet, hogy boldog s boldogtalan boszura gyuljon s elégtetelt adjon a meggyalazott virtusnak.

Es úgy jön . . .

F—gy vitéz községének böles kupaktanácsa összeszűlt s hosszas elkeseredett vita után a következő határozatot hozta:

— Minthogy a Franczi két vénasszony szemelátara titokban a szép Káti megcsókolásának merészelte, ennélfogva ő nem más, mint egy pocsotakerülő pernehajder, egy k . . . i, kepletembe vált a község mindekét neubeli gyermekeinek a jó erkölcsről oktatást adni, s így hivatalból kiaköböltandó.

E határozatot legott megvívák a tisztelőndő urnak-hogy Hákl Ferenczen végrehajtsa azt.

Tisztelőndő ur a határozatot kez eihöz vette s meg ígérte a derek kupaktanácsának, hogy szigorú vizsgálatot fog tartani s a bűnöst irgalom nélkül megbünteti.

Csakugyan meg is ejtette a vizsgálatot, melynek folyamán napnál világosabban kiderült, hogy Hákl Fe-

rencz valósággal megcsókolta a Káti piros ajkait és súlyosbító körülmény gyanánt merült föl az a tény, hogy a böjos Káti nem ellenkezett egy cseppet se a bűnös szándék kivételénél.

A nemes kupaktanács tehát joggal várhatta, hogy a tisztelőndő ur érvényét határozatának, melylyel egyszersmind elretentő példát nyújt még a késő unokáknak is, ha netán hasonló bűnre csábítaná a sátán

Mily nagy lón azonban meglepetésük, midőn a tisztelőndő ur kereken kijelenté, hogy ő bizon semminemű megfenyítendő bünt nem lát abban, ha a Franczi megcsókolta titokban a Káti ajkait, s mi több a Káti beleegyezésével.

Horrendő dictu! Titokban és beleegyezésével . . . Hiszen mindez csak súlyosbítja a bűnt.

S az elvetemedeit tanító még lelkesülten védelmezé magát:

„Ein Feuerkuß, der von der Lippe zittert
Giebt wahre Engeligkeit.“

Sőt még latin citációkat is használt:

„Qui basit, semideus est . . .“

S tovább:

„Theuer, theuer, als der Liebe Vollgenuss,
Bleibt meiner Katchens erster Kuss . . .“

Es vajjon mit talált edeset a csókban. Hiszen az nem nyújt gyönyört, az csak az erkölcsöt sérti.

„ . . . non quod mihi dulce erat — inquit —
Sed quod dulce sibi est, hoc mihi dulce fuit . . .“

Ily elvetemült gonosztevőt túrni tovább nem lehet. Le vele!

Ha pedig a tisztelőndő ur ebben a dologban nem lát bűnt, akkor a tisztelőndő ur nem kevésbé pocsotakerülő pernehajder, gonosz k . . . i, ha pedig a tisztelőndő ur a tanítóval egy huron pendül, akkor nem méltó arra, hogy az isten szent egyházában az igazhivőknek az isten ígét magyarizsza.

Minthogy pedig a község templomát az ósapák építették s így az a község jogos tulajdona, tehát a templom atyának meghagyatik a templomot zárva tartani, oda papot, kántort be nem bocsátani, másrésről a híveknek az tanácsoltatik, hogy istennek ajánlja felküket, várják be mit fog a tisztelőndő esperes ur a dologhoz szólni.

Legott követ is menesztetik a főtisztelőndő esperes urhoz, a ki ékes szavakkal előadja a község jogos gravamenját, igazságot kérve egy a pap — mint a tanítóra is. (Vége köv.)

Közgazdaság.

Heti jelentés a budapesti gabonafőzsdéről.

Budapest decz. 29. 1882.

Steiner József és Társa termény, gabona és bizományi üzlet czégg-jelentése.

A járhatlan utak megakadályozzák a nagyobb áruhozattal. Méréseket ajánlunk ellenében egy a belföldi mint a külföldi fogyasztás részéről jó vetekedvél találkoznak. Az irányzat színdar, árak lassan, de fokozatosan emelkednek.

Buza 20 kral emelkedett. — Mai árjegyzéseink: tiszavideki, pestmegyei és fehermegyei: 78—79 k. 9.70—9.90, 79—80 k. 10—10.20, 80—82 k. 10.30—10.50. Bánási 25, bácska 15, eszák-magyarországi 30, uszogos fajok meg további 40—50 kral olcsóbban fizetnek. Tavaszi határidőre 9.45.

Rozs változatlan. Elsőrendű 7.25, közepes 7.—. Kis-Körös 6.60. — Halas 6.70.

Arpa keresett. Takarmányára 6.20—6.50, malátá 7.25—8.50, sorföldet 9—10 frt.

Árpádarra sörteshízalásai czeleokra elkelt 5 frton, folyton jó keresletnek örvend.

Tengeri csesendes 5.90—5.70. Későbbi szállításra kevés üzlet. Jan.—febr. Zsombolyán 4.35. Kötések máj.—jun. 6.10.

Cinquantin Budapest távoiságában 6.80 kelt.

Zab szilárd 5.80—6.50 minőség szerint. Tavaszi határidőre 6.55.

Bab lángha. Dunavideki 9.10. Erdélyi 9.25—9.75. Barna szilárd 9.50—10.—. Tarka 9.75—7.—. Torpe 12.—.

Repezo üzletelen. Káposzta 15.75—16.25. 1883. aug.—sept. 13.15—13.25.

Vadrepöze 7.—7.25.
Kendermag 10.—10.50.
Lenmag 12.—.

Köles belföldi 4.—5.75. Oláhországi 6.30—6.60.
Takarmánybukkonyó búzából trierorozott 3.20. — Veti vaió tiszta 7.75, zabbal kevert 7.25 kelt.

Kása szakostul 10.50—11.—.
Penzeiöleget 5 kamatra nyujtok ügyfeleinknek beraktározott árakra és feladási vetényekre. Az előleg minden városban felvehető, hol penzeitözet letezik.

Zsakkölcsönöj hetenként háromegyed kr számtunk darajától hozzánk küldendő áruhoz.

Raktározási illetek havonként mmásánként: magánraktárakban 1 es fel egész 2 kr, közraktárainkban 4 es fel kr.

Közraktári illetek átmeneti forgalomban 100 mmásza után: az osztak államasvut közraktárában 5.25. Fővárosi közraktárakban 7.05.

NYILTTER. *)

T. szerkesztő ur!

Becses lapja vasárnap számban egy magát ildomosan F. betu mögé rejtgető beküldő abbeli megtámadosának ad helyt, hogy mint az izr. nögyelet cinoke „a legnagyobb széküben simpdo segélykeréköt indokolatlanul visszautasítottam.“

*) E rovat által közöltékek felelőseget nem vállal a Szek.

Ha e lomondás pusztán személyemet illetné, bizonyára nem foglakoznam vele, de minthogy az az izr. nögyelet eljárását gúncsolja, mely jötevény működésének egyedül a nagy közonség hátráta kötelező támogatásával felelhet meg, e közonség iránti tekintettel kötelességemnek tartom a vádra nyilatkozni, kijelentve, hogy a közlemény jelölt állítása nem egyeb, rozskazartu rágalomnál.

Bár az izr. nögyelet jövedelme igen csekély, még nem történt eset, hogy segélyezésre emelkedés elutasítottak volna. — Teszunk, a mennyit gyenge erőnköl tehetünk. — Az eddig kibocsátott, valamint a rövid idő múlva kiadandó kimutatásból meggyőződést szerezhet az érdekes közonség, hogy az egylet segélyadományai meghaladják a legott befizetésért és a rendesen befolyó adakozásokat és hogy míg arra töröszünk, hogy segélyre szoruló, segély nélkül soha se maradjon, egyszersmind oda iradolunk, hogy a multban felszaporodott csekély töke — melynek kamatai szinten kiosztásra kerülnek — jöveire is sörtelem maradjon, hogy így az egylet jöveiben is a tagok apadása és a segélyreszoruló folytonos szaporodása daczára czeleánk megfellehesen.

Egyébiránt kérem tisztelt szerkesztő urat, sziveskedjek a beküldő által megnevezeteni azokat, kik „mint legnagyobb szükségben sülindök visszautasítottak volna.“

Hogy eljárásom az egyleti tagok akaratával ellenezzek, a mint ezt közlö állítja, tudomásom nincs. Legalább illeltek helyen választmányi és közgyűléseken ilyenek kifejezés soha sem adottat.

Szerény állásomból kifolyólag távolról sem lehet szándékomb, hogy igénytelen egyleti működésnek a nyilvános kritika alól elvonassak, de tisztelt szerkesztő ur belátandja, hogy rozk szövegátol tesz becses lapja a szegényeknek, ha a feladatának minden áron megfelelni törekvő izr. nögyelet vezetése holmi névtelen beküldő rozskazartu támogatásával diszcreditörözi engedni.

E nyilatkozat becses lapjával való felvetélet kére maradok tisztellel

Spitzer Róza,

a zombori izr. nögyelet cinoke.

Tekintetes

Dr. Molnár István Lajos ur

a „Bácska“ szerkesztőjének

HELYBEN.

Fogadja legöszintébb köszönetem a b. lapja első számában hozott „Johann Széjhercz“ a Szt.-Háromság téren levő czégeknek díjtalan való hirdetéséért.

Tisztelettel

Schärer János

Isztkereskedő.

Felölő szerkesztő:

MÜLLERGYULA.

Kiadók és laptulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

257. szám

1882.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881-dik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenek kőzhírre teszi, hogy a kuai kir. járásbírószag 3276.1882. szamu vegzése által Klopka Sandor végrehajtó javára Strauch Antal és neje Julianna elten 159 frt toke, ennek 1882. évi april hó 24-ik nagjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 40 kr perköltés követelés erejeig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 538 frt 65 kóra becsült agyennu, burtorzat, fehér és ruhannu, házi eszközök és egy tehentől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4753.1882. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Veprovaczon alperesek lakásán leendő szökölésére 1883-ik év januar hó 16-ik napjának délelött 9 óraja határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezenek oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 106. §-a értelmében a legtöbbet ígéronek becsaron alul is eladatni fognak.

Az elarverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Kulán, 1882. évi december hó 31.

Zsambokrétly Ágoston.

kir. bíróság végrehajtó.

Házeldadás.

A Zrinyi és Basa tehát két utczára nyíló emeletes és földszinti ház szabad kézből eladó. — Bővebbet RIEDL TESTVÉREKNÉL.

3—2